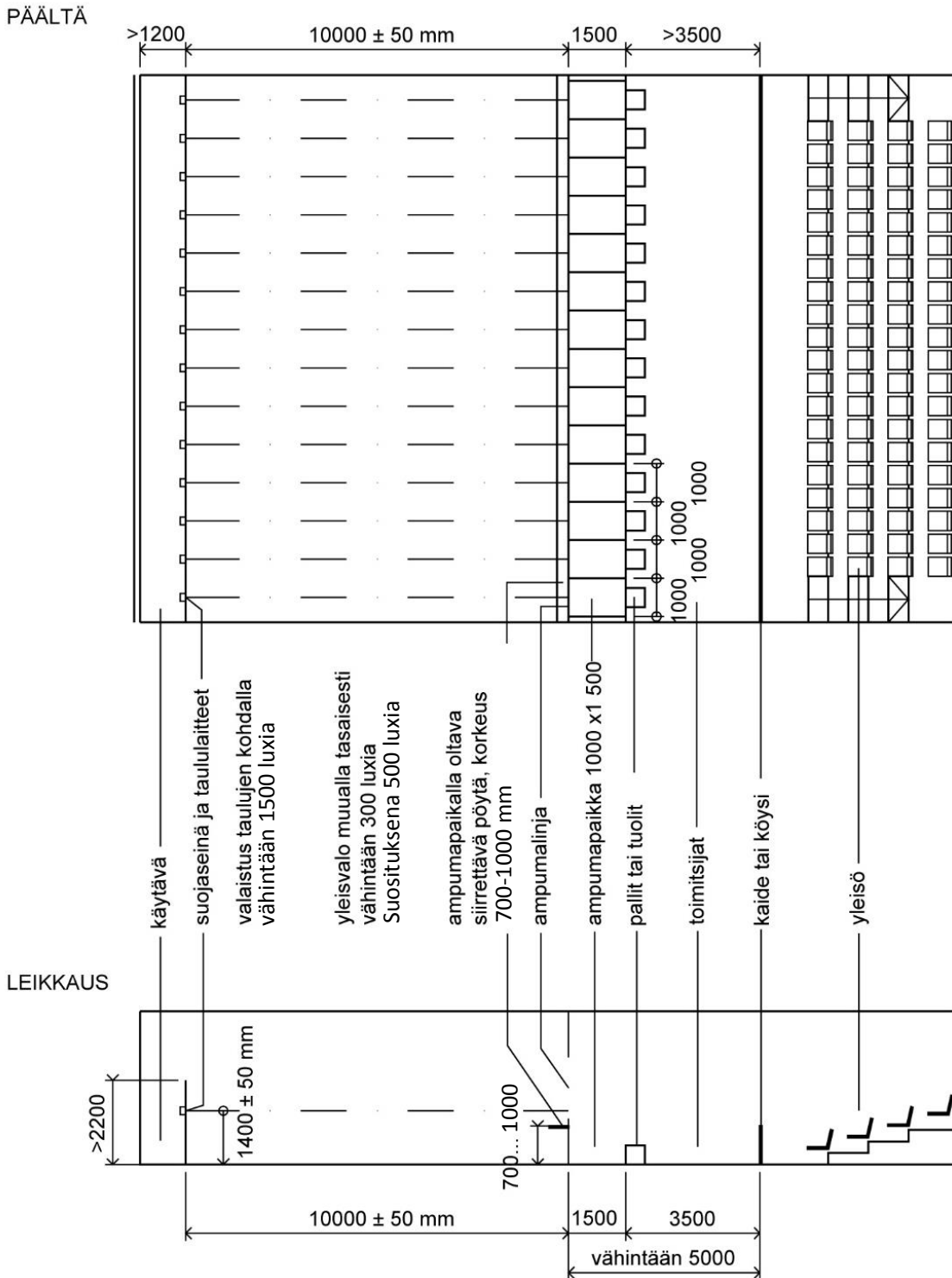

LAJI	A	B	C	D	E
kivääri ja pistooli 50 m	taulujen lkm x 1250 mm	56500 mm	50000 ± 200 mm	a)	>= 5000 mm
pistooli 25 m	tauluryhmät x 500 + välit 750 mm	31500 mm	25000 ± 100 mm	a)	>= 5000 mm
ilmakivääri 10 m	taulujen lkm x 1000 mm	15100 mm	10000 ± 50 mm	>= 100 mm	>= 5000 mm
ilmapistooli 10 m	taulujen lkm x 1000 mm	15100 mm	10000 ± 50 mm	>= 100 mm	>= 5000 mm

a) mitan tulee olla niin pitkä, että taustapahvi sopii. Taustapahvin tulee olla 1000 mm taulujen takana 25 m:n radoilla. Sisäradoilla tauluvalaistus on oltava vähintään 1500 luxia, suosituksena 10 m radalla 1800 luxia ja 50 m radalla 3000 luxia. Yleisvalaistus vähintään 300 luxia, mutta suositus on 500 luxia. Finaaliradoilla pitää olla vähintään 500 luxin yleisvalaistus ja vähintään 1000 luxin valaistus ampumapaikoilla.

- ampumaetäisyys on 10000 ± 50 mm
- taulun keskipisteen korkeus ampumapaikan tasosta 1400 ± 50 mm
- ilma-aserajoille tulee rakentaa taululaitteiden siirtomahdollisuus myös kahdelle korkeudelle, jotta on mahdollisuus ampua 3-asentoista. Korkeudet ovat seuraavat: 800 +/- 100 mm ja 400 mm +/- 100 mm
- ampumapaikan keskilinjan tulee sijaita taulun keskipisteen kohdalla. Suurin sallittu poikkeama sivusuunnassa on ± 250mm
- tauluryhmän taulujen keskipisteiden tulee olla samalla korkeudella (± 10 mm)
- ilma-aseradat tulee tavallisesti varustaa elektronisella taululaitejärjestelmällä
- ampumapaikan tulee olla 1000 mm leveä ja 1500 mm pitkä
- ampumapöydän tulee olla siirrettävä ja yläpinnan korkeus ampumapaikasta 700...1000 mm
- tausta-alueet tulee olla heijastamattomia ja neutraalin värisiä

SILUETTIAMMUNTA

Siluettiammunta suoritetaan 100 m:n, 200 m:n ja 500 m:n ampumaradoilla.

Kilpailulajit ja luokitus

Kilpailuja ammutaan pistooleilla ja kivääreillä, isokaliiperisilla ja .22 kaliiperisilla aseilla joko seisten tai vapaa-asennossa.

lajit ja matkat	ampuma- asento	taulut				matkan toleranssi
		kana	sika	kalkkuna	pässi	
ISOPISTOOLIT (200 m lajit) vakiopistooli revolveri vakiopistooli seisten vapaapistooli	vapaa	50 m	100 m	150 m	200 m	± 5 m
	vapaa	50 m	100 m	150 m	200 m	± 5 m
	seisten	50 m	100 m	150 m	200 m	± 5 m
	vapaa	50 m	100 m	150 m	200 m	± 5 m
ISOPISTOOLIT (100 m lajit) ratapistooli ratapistooli kiikarilla	seisten	25 m	50 m	75 m	100 m	± 2 m
	seisten	25 m	50 m	75 m	100 m	± 2 m
.22 PISTOOLIT vakiopistooli revolveri vakiopistooli seisten vapaapistooli	vapaa	25 m	50 m	75 m	100 m	± 2 m
	vapaa	25 m	50 m	75 m	100 m	± 2 m
	seisten	25 m	50 m	75 m	100 m	± 2 m
	vapaa	25 m	50 m	75 m	100 m	± 2 m
ISOT KIVÄÄRIT siluettikivääri metsästyskivääri	seisten	200 m	300 m	385 m	500 m	± 1 %
	seisten	200 m	300 m	385 m	500 m	± 1 %
.22 KIVÄÄRIT siluettikivääri kevyt kivääri	seisten	40 m	60 m	77 m	100 m	± 1 %
	seisten	40 m	60 m	77 m	100 m	± 1 %

Ampumaradat ja taulut

Siluettirata koostuu ampumapaikoista ja neljästä eri matkoilla olevista taulurivistöistä, joissa kussakin on 5 kpl em. eläinsiluettia. Ampumapaikan minimikoko on (per ampuja) 1500 x 2500 (lev. x pit.).

Rata voi olla hyvin yksinkertaisesti rakennettu ja jo olemassa olevia luodikkoratoja voidaan käyttää tekemällä ampumavalli 200 metrin kohdalla. Ampumapaikkoja tulisi olla 5–8 kpl.

IMSSU:n maailman ja maanosien mestaruuskilpailuissa ampumapaikan on oltava sateelta suojattu, tasainen ja vaakasuorassa.

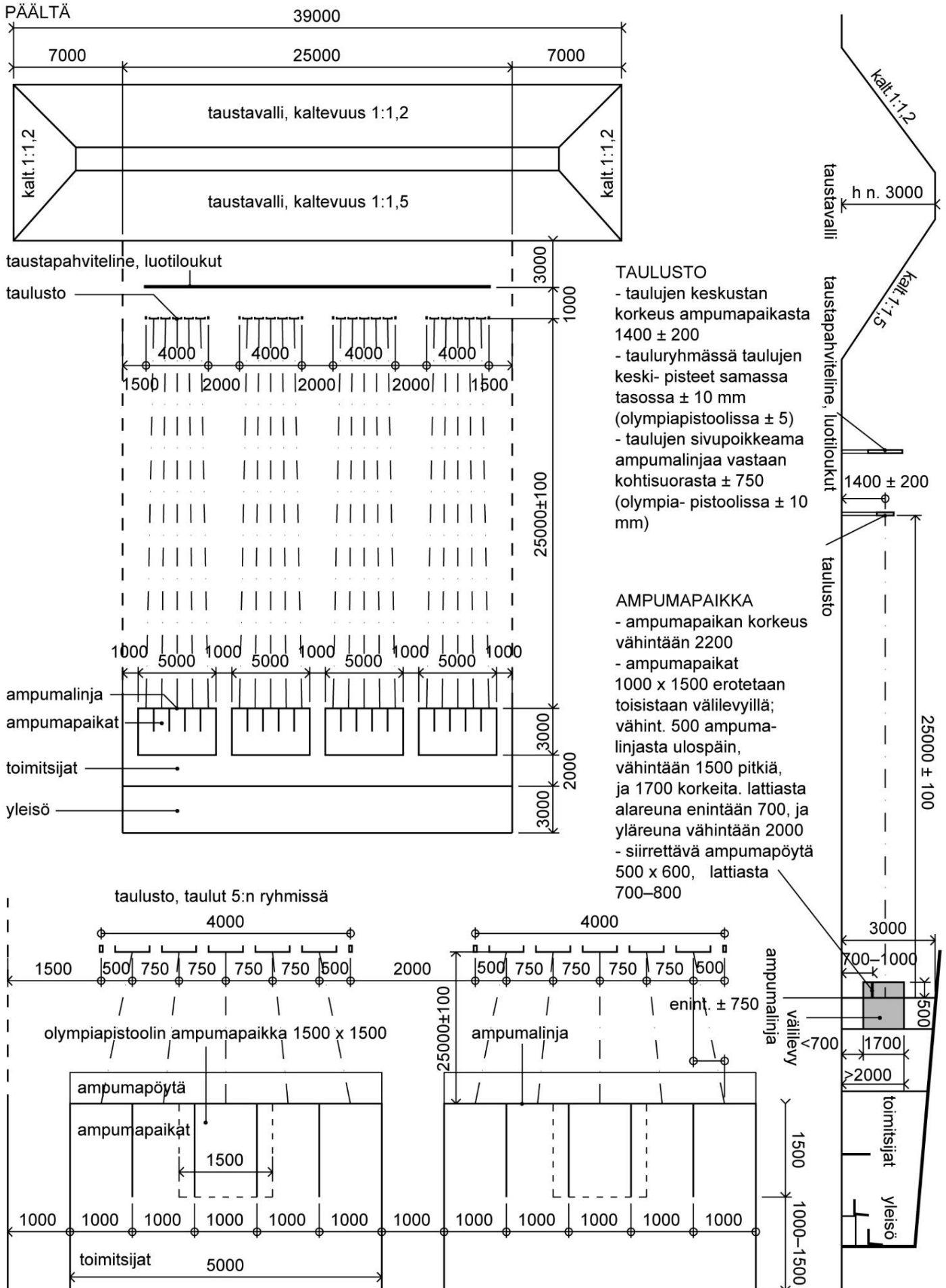
Rata saatetaan mielellään luonnolliseen asuun ja puita tai pensaita ei tarvitse poistaa tai siirtää. Taulurivistöjen korkeuden vaihtelut ampumapaikkaan nähden ovat sallittuja ja toivottuja. Jos taulurivit ovat samassa tasossa ampumapaikkaan nähden, niin taulurivi voidaan siirtää sivusuunnassa siten, että taulurivit erottuvat toisistaan. Ampumaradalla tulee olla joko luonnollinen tai rakennettu taustavalli, sekä noudatettava ampumaradoille annettuja turvallisuusvaatimuksia. Ampumaradan tulisi mielellään sijaita tuulelta suojaisessa paikassa, jottei siluetit kaatuisi itsestään.

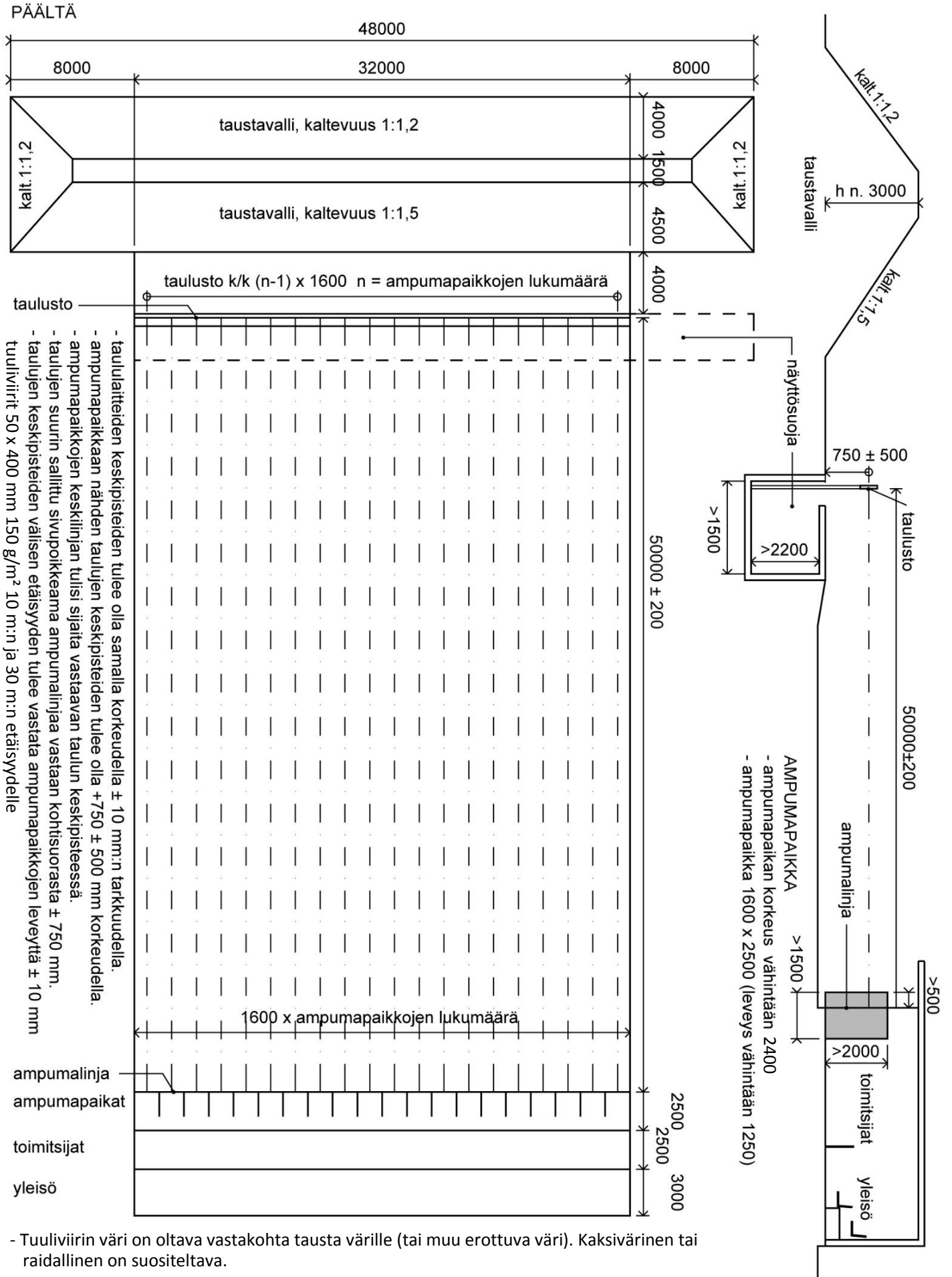
Ammuttaessa 100 metrin ampumaradoilla .22 kaliiperin aseilla, tulee huolehtia siitä, ettei ammunta vahingoita jo olemassa olevia ratakulisseja ja -laitteita, ja kieltää ammunta heti, jos näin käy.

Metallisiluetit ovat IMSSU:n määräysten mukaan tehtyjä tauluja, jotka valmistetaan eri paksuisista teräslevyistä sen mukaan, mitä asetta käytetään ja miltä matkalta ammutaan. Siluetit pystytetään viiden ryhmiin tasaiselle, vaakasuoralle alustalle (esim. teräspalkeille) sääntöjen määräämille etäisyyksille toisistaan. Siluettien tulee olla mustaksi maalattuja paitsi kivääreillä, jossa kiikaristikon erottumisen takia on käytettävä jotain muuta väriä.

AMMUNTA

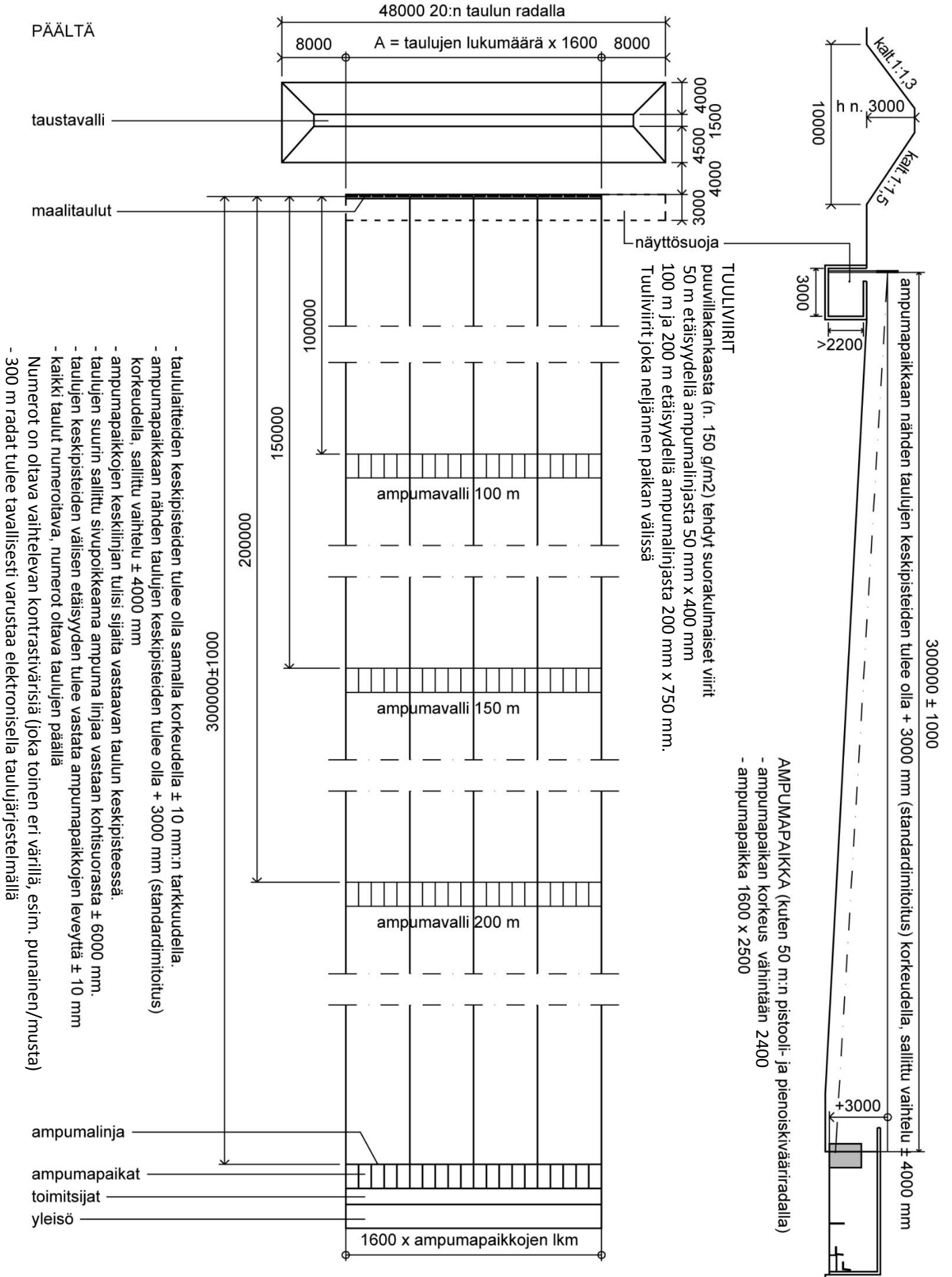
pistoolirata 25 m ulkona

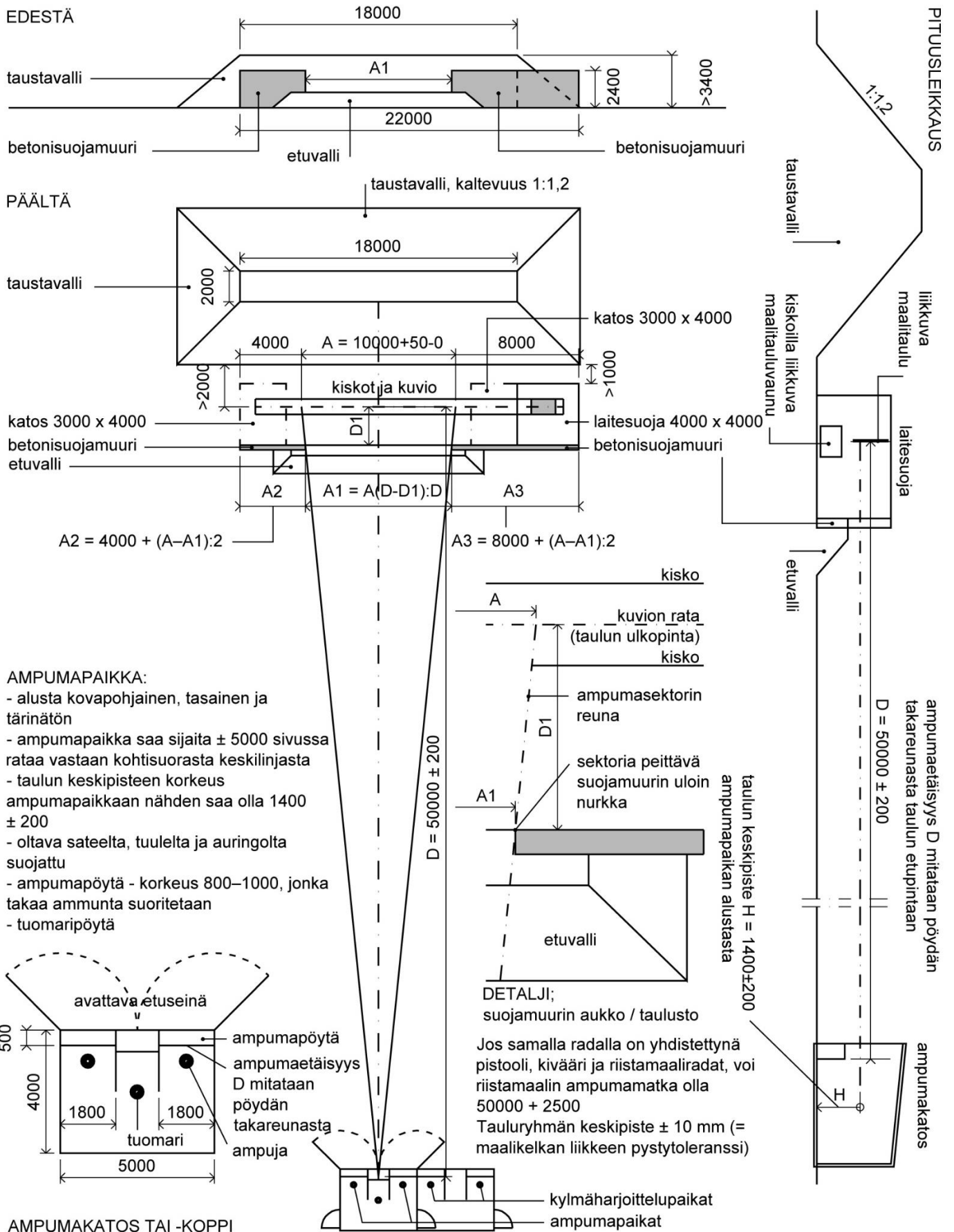

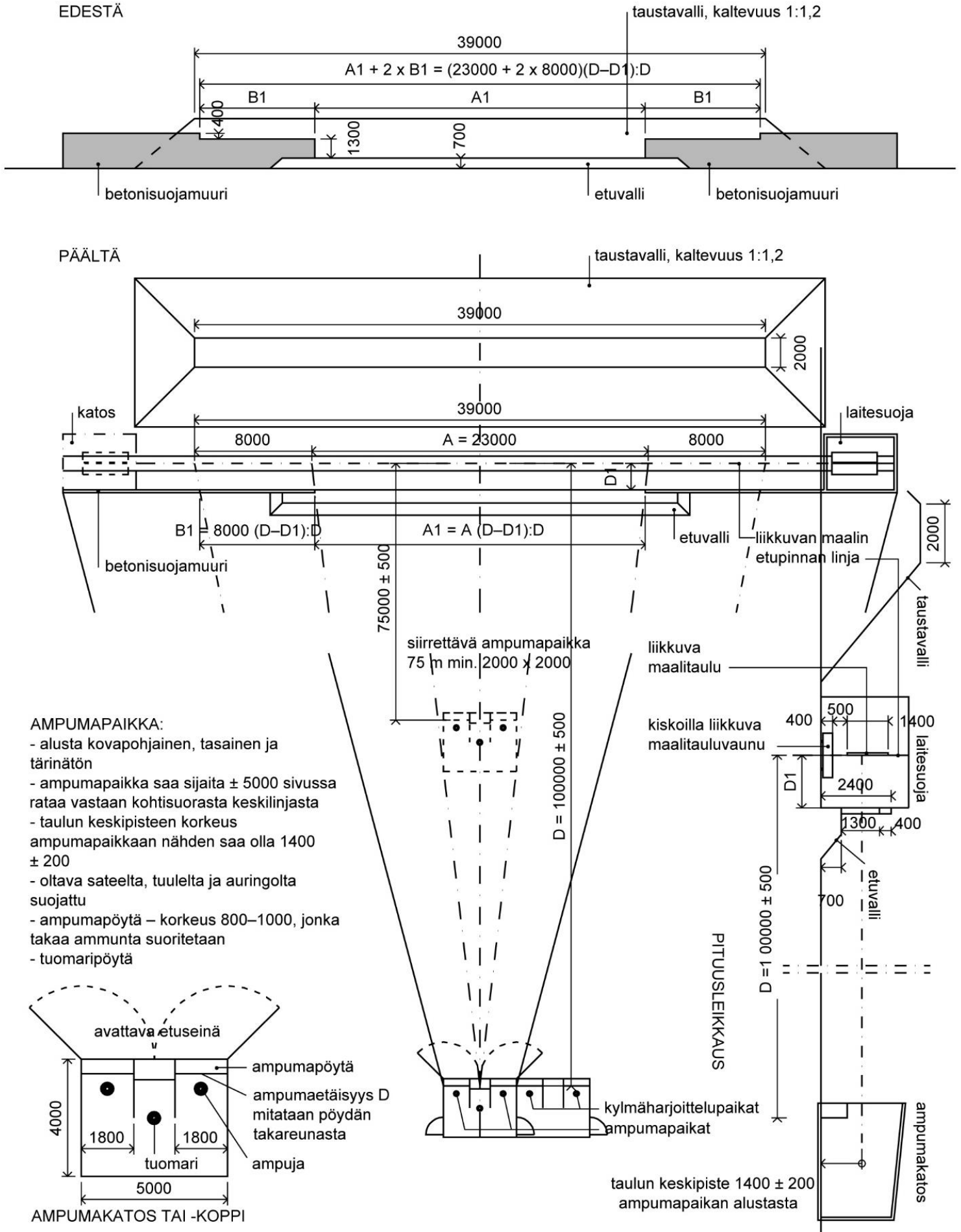

- taululaitteiden keskipisteiden tulee olla samalla korkeudella ± 10 mm:n tarkkuudella.
- ampumapaikkaan nähden taulujen keskipisteiden tulee olla +750 ± 500 mm korkeudella.
- ampumapaikkojen keskilinjan tulisi sijaita vastaavan taulun keskipisteessä.
- taulujen suurin sallittu sivupoikkeama ampumalinjaa vastaan kohtisuorasta ± 750 mm.
- taulujen keskipisteiden välisen etäisyyden tulee vastata ampumapaikkojen leveyttä ± 10 mm
- tuuliviirit 50 x 400 mm 150 g/m² 10 m:n ja 30 m:n etäisyydelle

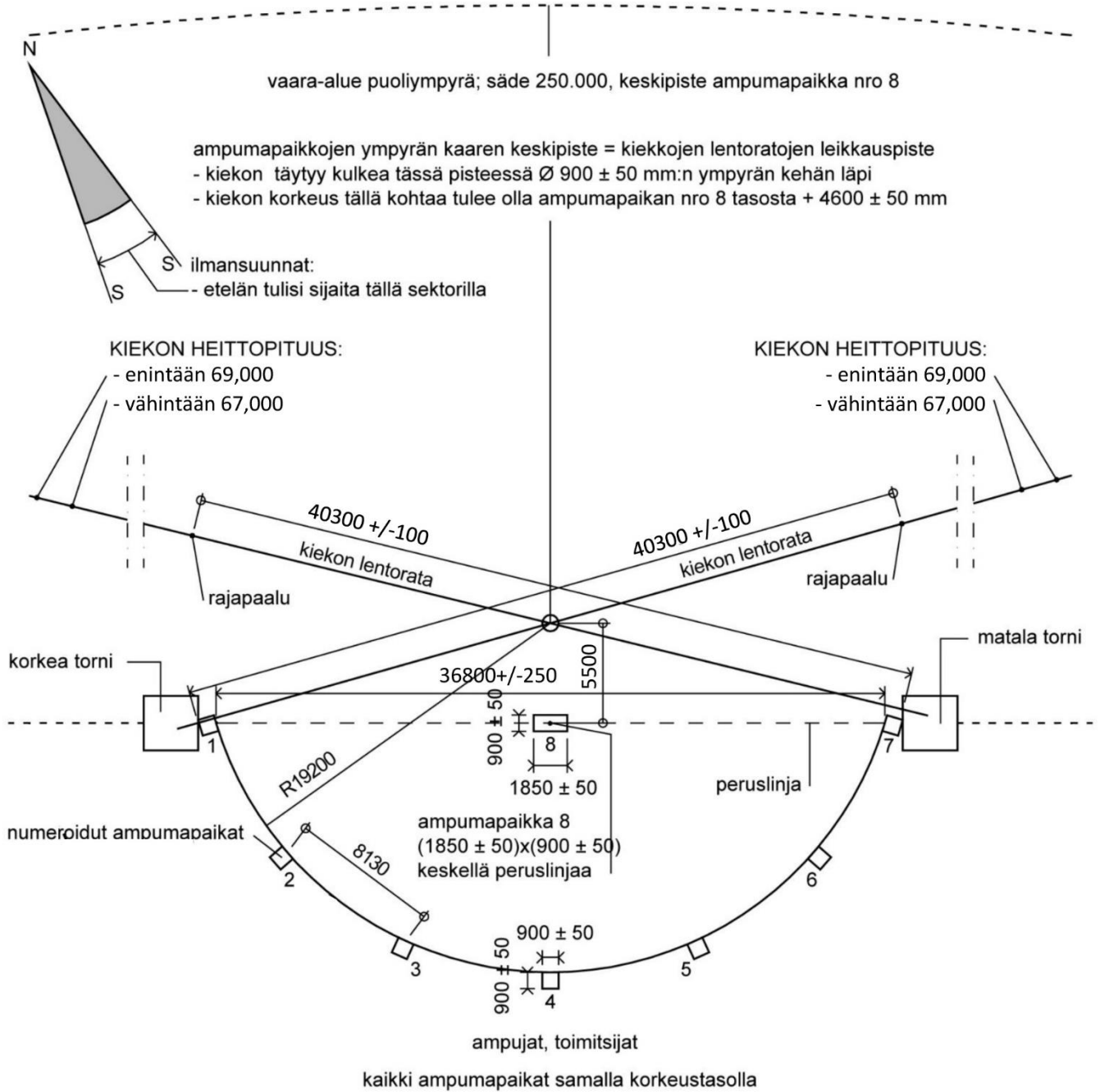
- Tuuliviirin väri on oltava vastakohta tausta värille (tai muu erottuva väri). Kaksivärinen tai raidallinen on suositeltava.
- 50 m radat tulee tavallisesti varustaa elektronisella taulujärjestelmällä

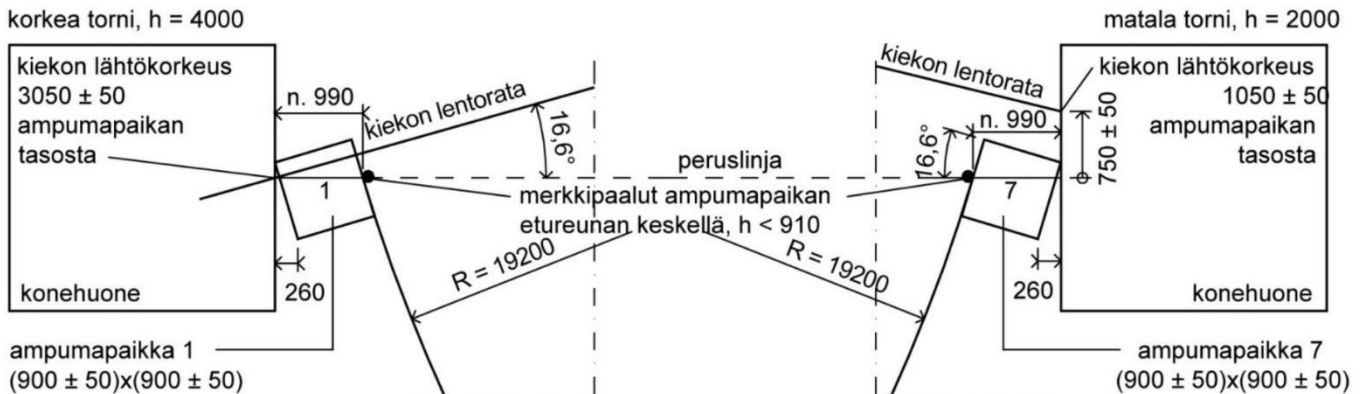

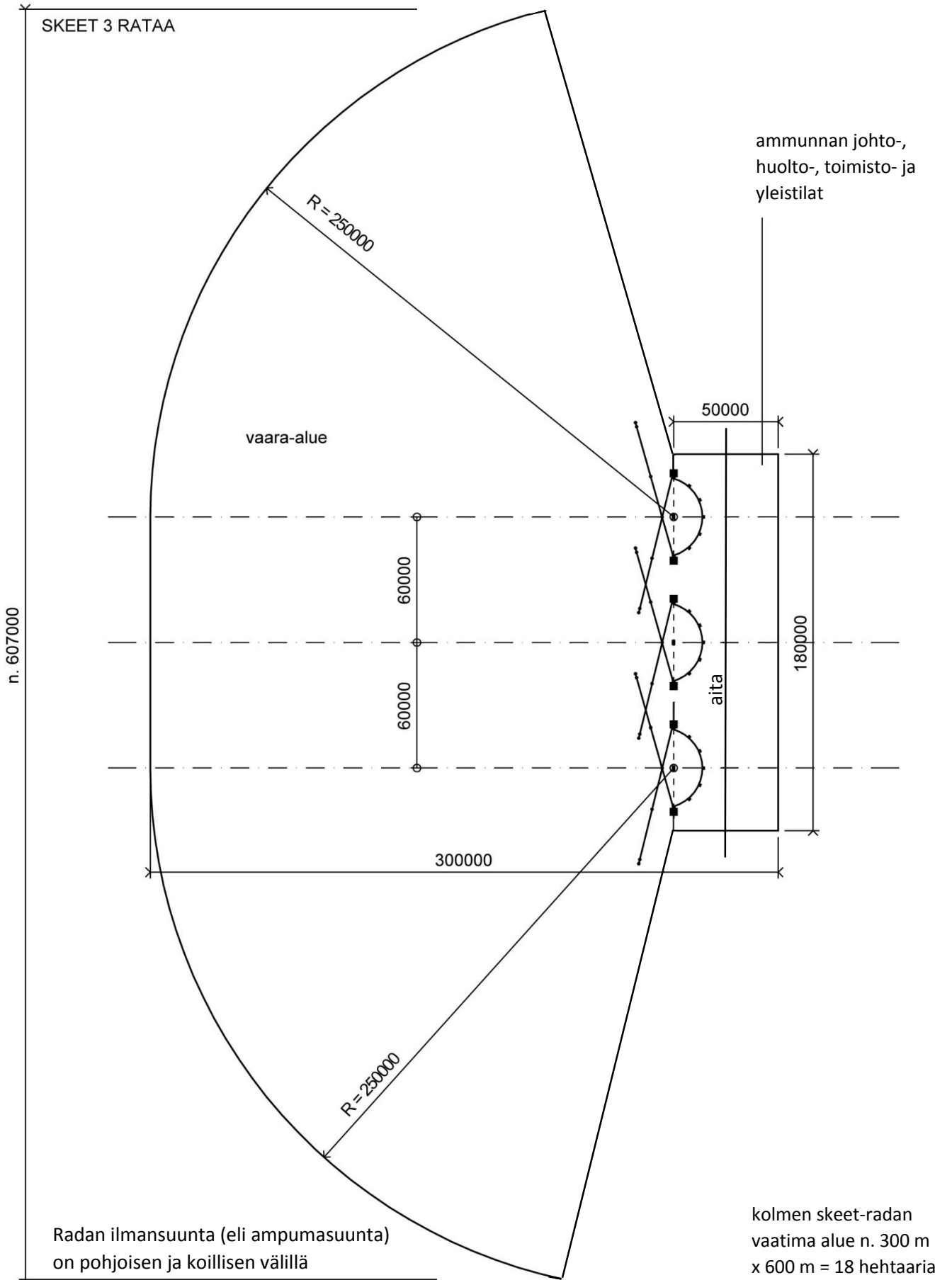

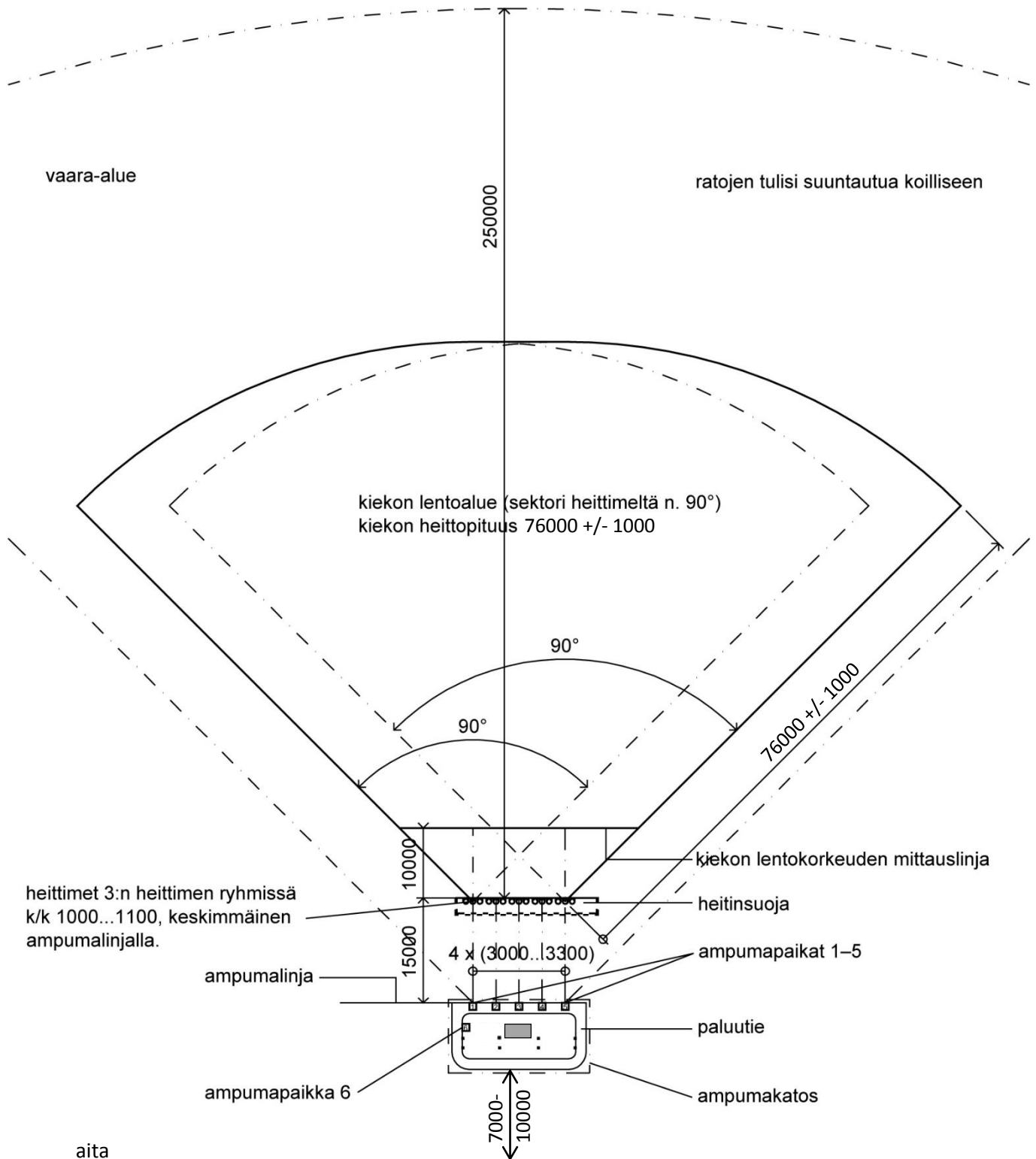

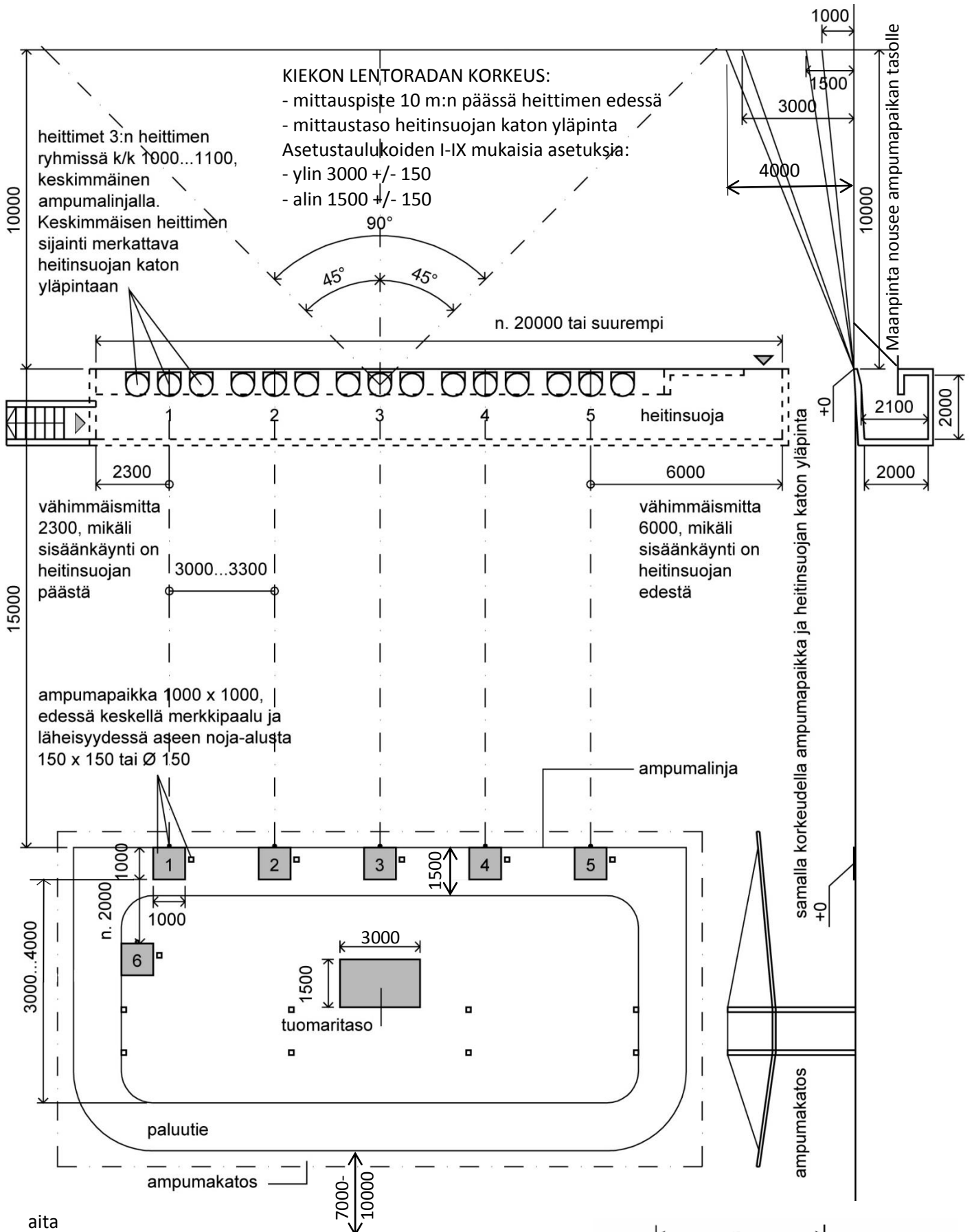
Aita

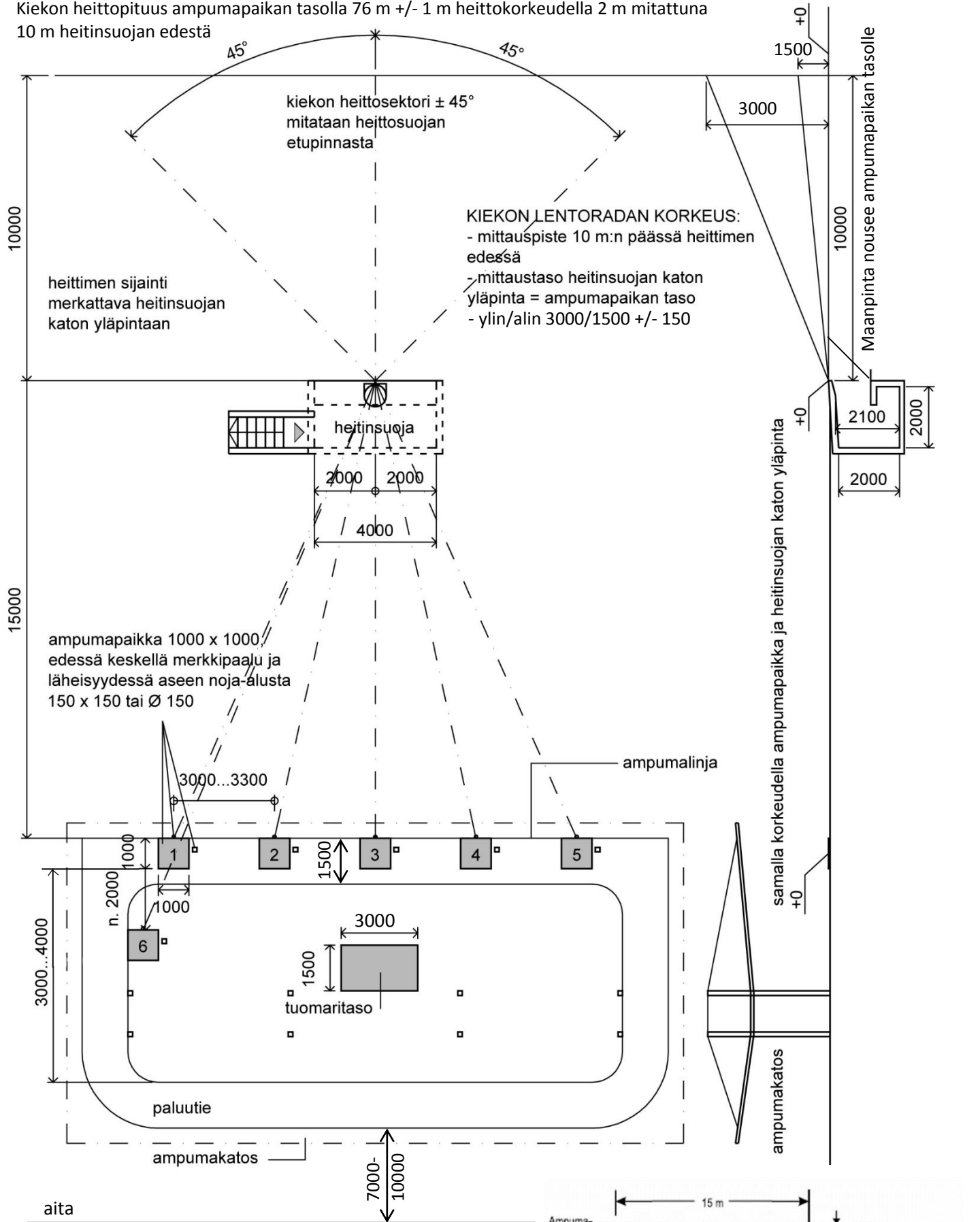
Radan ilmansuunta (eli ampumasuunta) on pohjoisen ja koillisen välillä

AMMUNTA

haulikko – automaattitrap

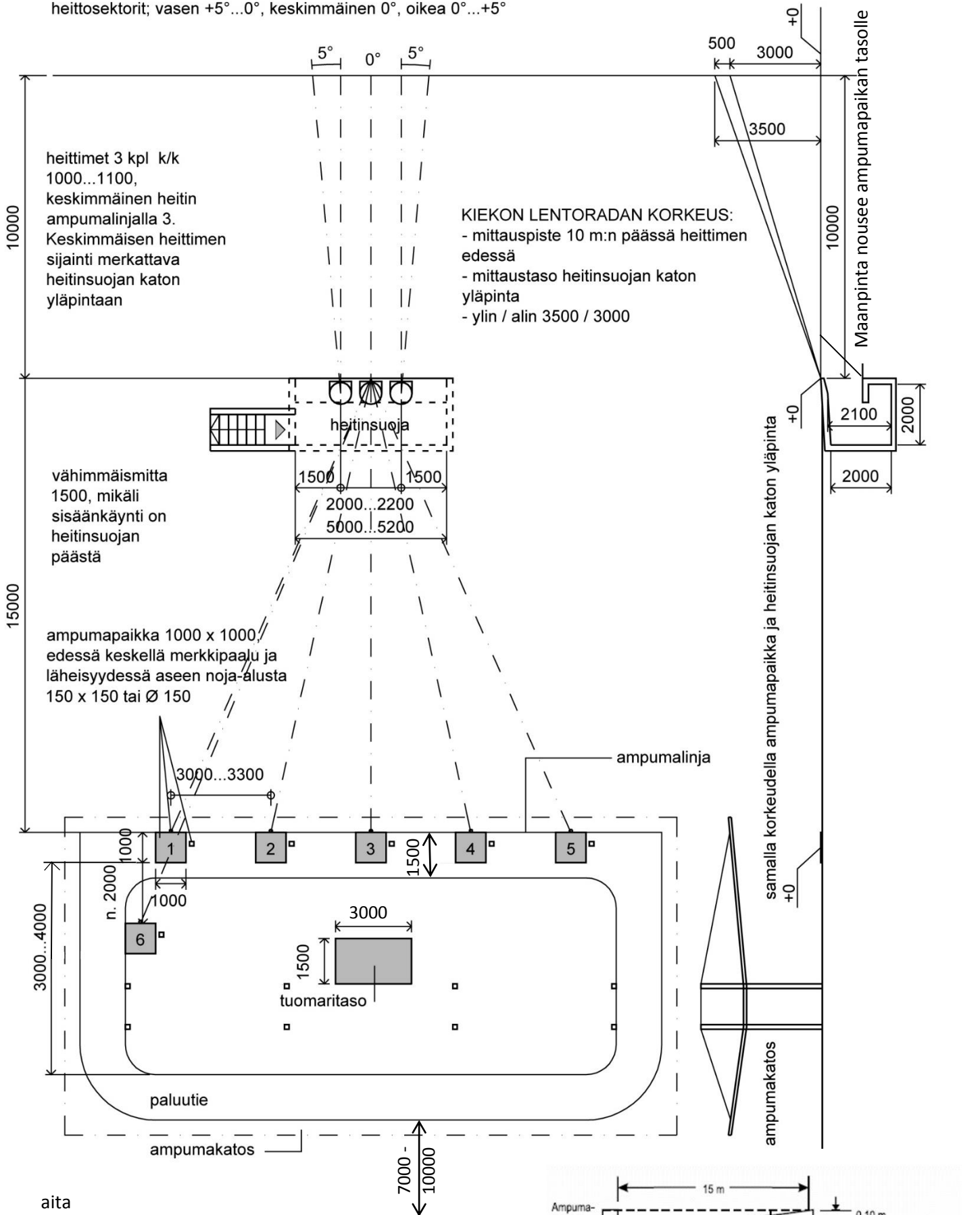
Kiekon heittopituus ampumapaikan tasolla 76 m +/- 1 m heittokorkeudella 2 m mitattuna 10 m heitinsuojan edestä

AMMUNTA

haulikko - kaksoistrap

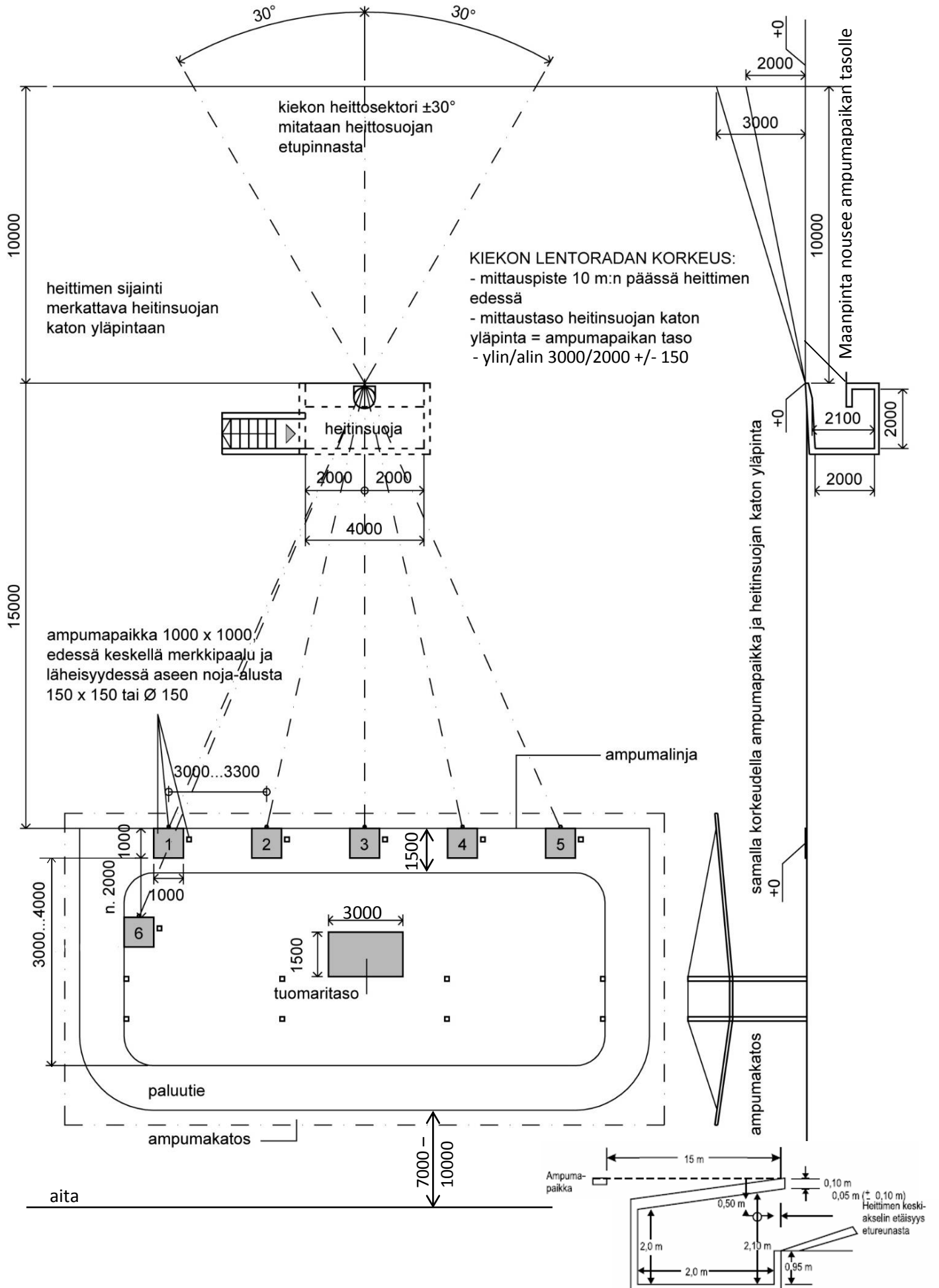
heittosektorit; vasen +5°...0°, keskimäinen 0°, oikea 0°...+5°

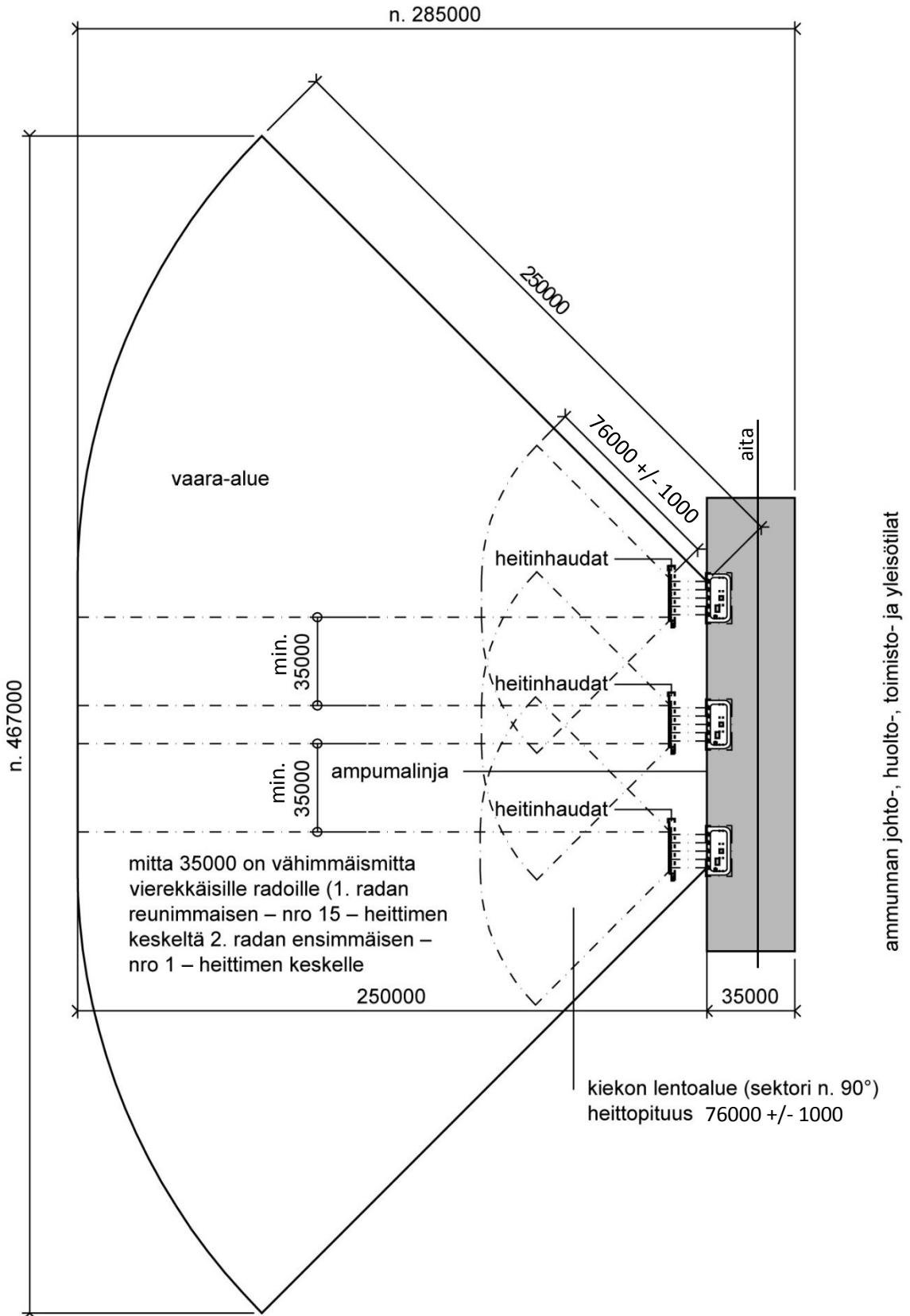

AMMUNTA

haulikko kansallinen trap

kiekon heittopituus ampumapaikan tasolla 50 m +/- 1 m heittokorkeudella 2 m mitattuna 10 m heitinsuojan edestä

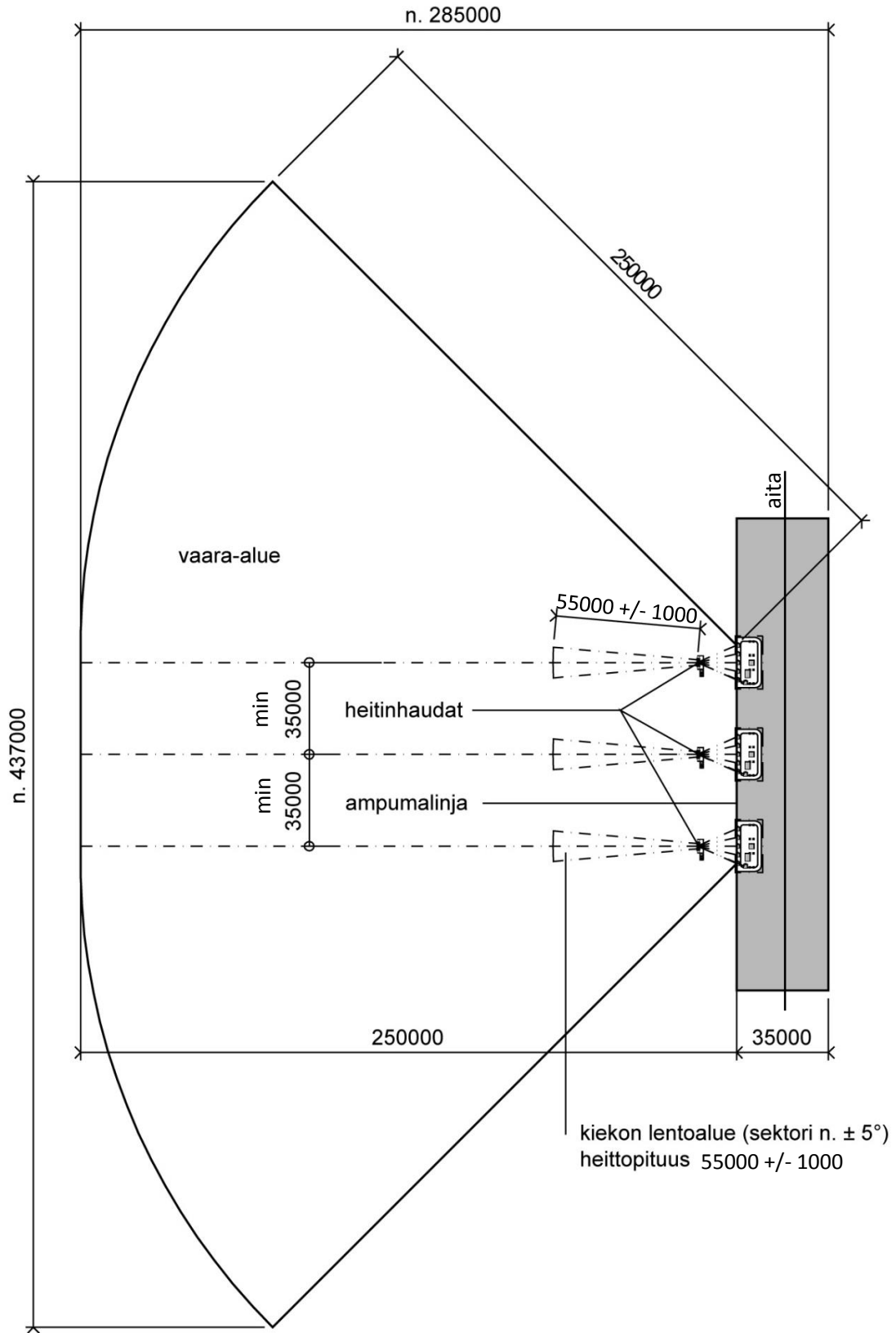

ammunnan johto-, huolto-, toimisto- ja yleisötilat

kolmen trap-radan vaatima
alue n. 285 m x 467 m = 13,3 hehtaaria

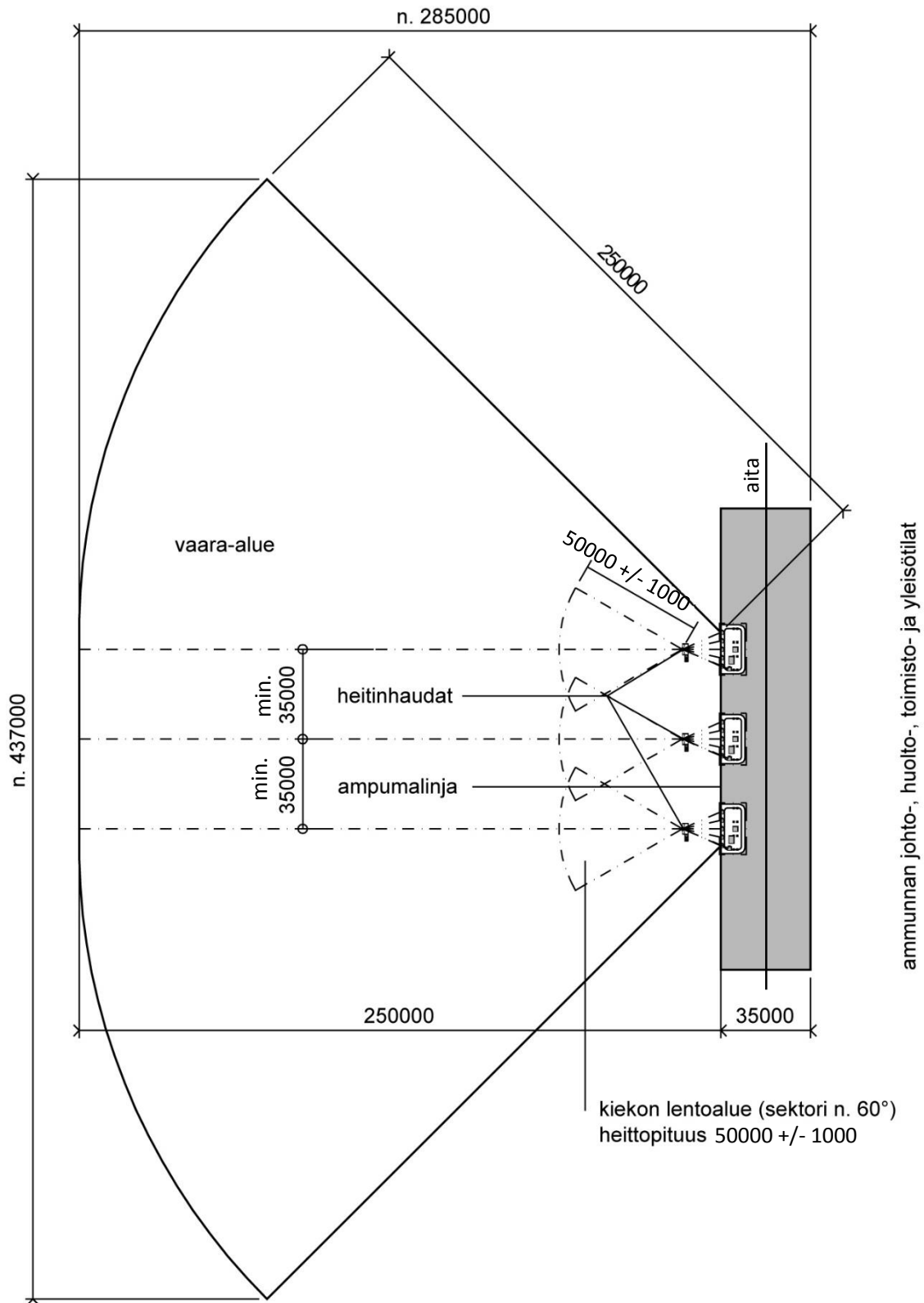
Radan ilmansuunta (eli ampumasuunta)
on pohjoisen ja koillisen välillä

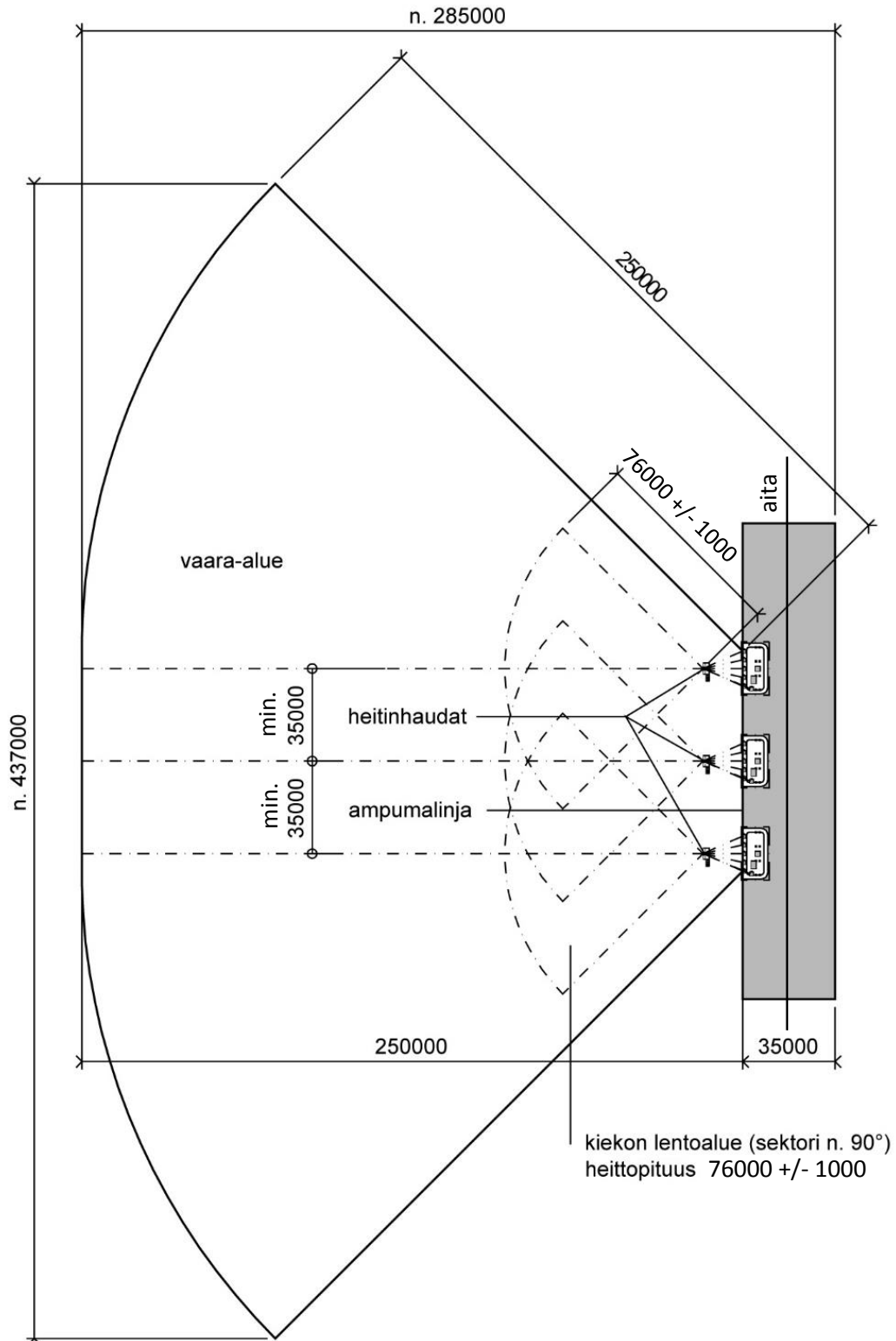
kolmen kaksoistrap-radan vaatima
alue n. 285 m x 440 m = 12,5 hehtaaria

Radan ilmansuunta (eli ampumasuunta)
on pohjoisen ja koillisen välillä

kolmen kansallisen trapin radan vaatima
alue n. 285 m x 440 m = 12,5 hehtaaria

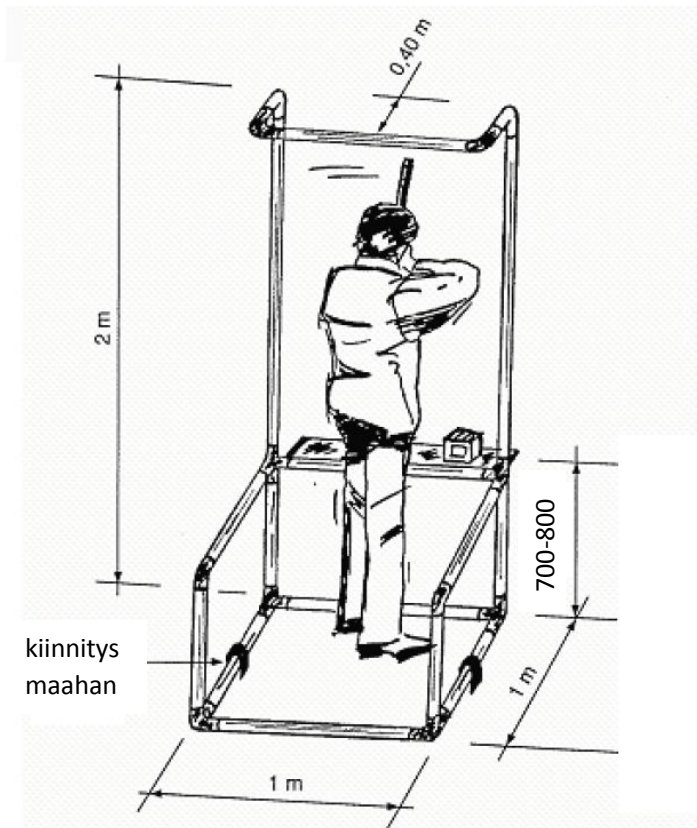
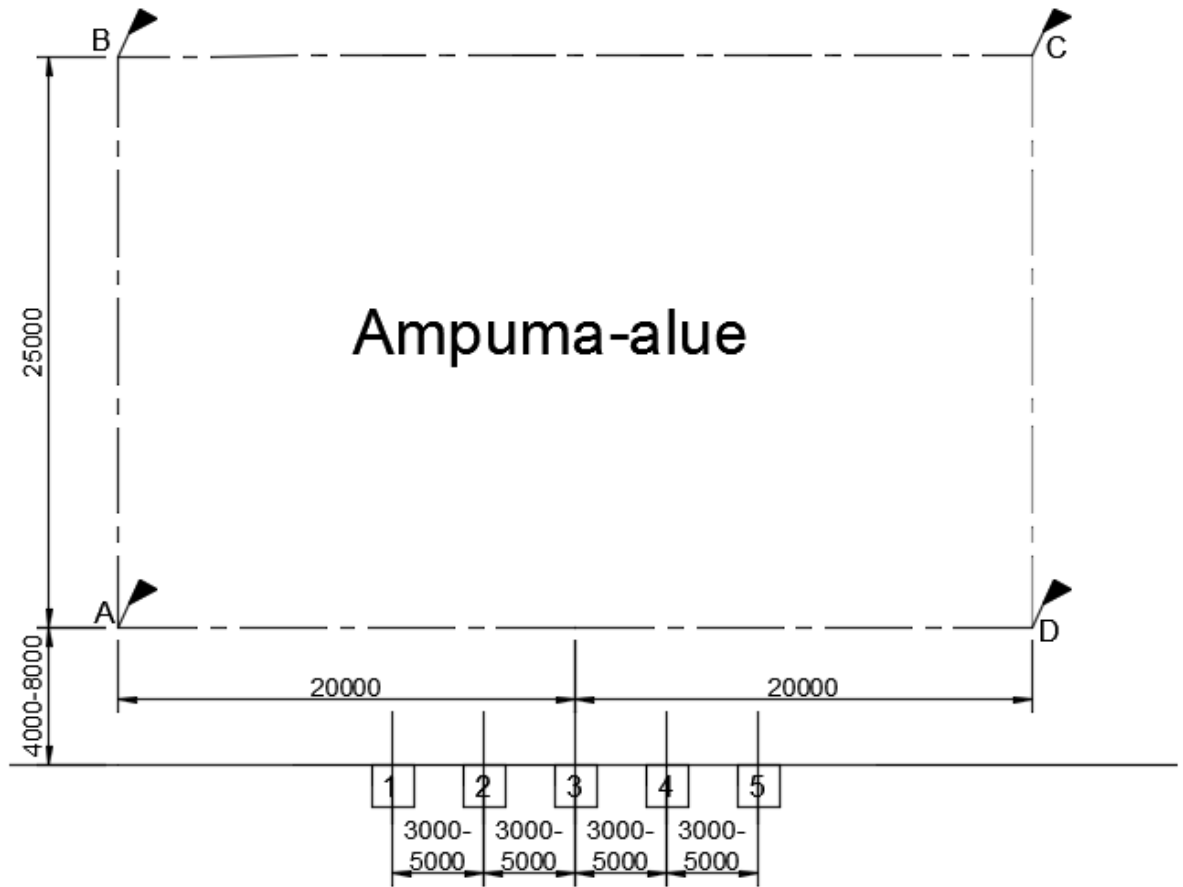
Radan ilmansuunta (eli ampumasuunta)
on pohjoisen ja koillisen välillä

ammunnan johto-, huolto-, toimisto- ja yleisötilat

kolmen automaattitrap-radan vaatima
alue n. 285 m x 440 m = 12,5 hehtaaria

Radan ilmansuunta (eli ampumasuunta)
on pohjoisen ja koillisen välillä

Heittimet (6 kpl) sijoitetaan alueen ABCD ulkopuolelle.

HUOM: Kansallisessa SAL:n alaisessa kilpailutoiminnassa sallitaan AD/BC=40000 tilalle AD/BC=38,8 mikä on skeetradan heitinsuojien välinen matka

Practical-ampumaradoille ei ole olemassa vain yhtä määrättyä ratkaisua, jota voidaan pitää sääntönä. Practical-ampumaurheilulajin vapaamuotoisuus ja ampuma-asemien jatkuva vaihtelu tekevät kilpailun ja harjoitusten järjestämisen mahdolliseksi useilla ampuma-radoilla, kunhan turvallisuusmääräykset otetaan huomioon.

Ennen ampumarata-alueen suorituspaikkojen suunnittelua kannattaa päättää, millaisia practical-ammuntoja niillä pyritään järjestämään. Mikäli rata-alue antaa myöden, practicalissa voidaan järjestää ammuntoja pistooli-, haulikko- sekä kivääriaseiluokissa. Sekä pistooli- että haulikkolajeja voidaan järjestää samoilla suorituspaikoilla. Ampumaetäisyyttä olisi hyvä olla ainakin 30 metriä, suurempia arvokilpailuja ajatellen aina 50 metriin saakka.

Kiväärilajeissa sääntöjen suosittelema ampumaetäisyyksien painotus on seuraava:

- 30 % tauluista 10-60 metrin etäisyydellä
- 50 % tauluista 60-150 metrin etäisyydellä
- 20 % tauluista 150-300 metrin etäisyydellä

Luokitustasot ja rata-alue

Pistooli

Taso/kilpailu-suositukset	Ampuma-asemien määrä	Laukausmäärä	osallistujamäärä	Kilpailuesimerkki
Level I	3	40	10	Seuran sisäinen
Level II	6	80	50	Seurojen välinen
Level III	12	150	120	SM/kv-avoin
Level IV	24	300	200	EM
Level V	30	450	300	MM

Kivääri

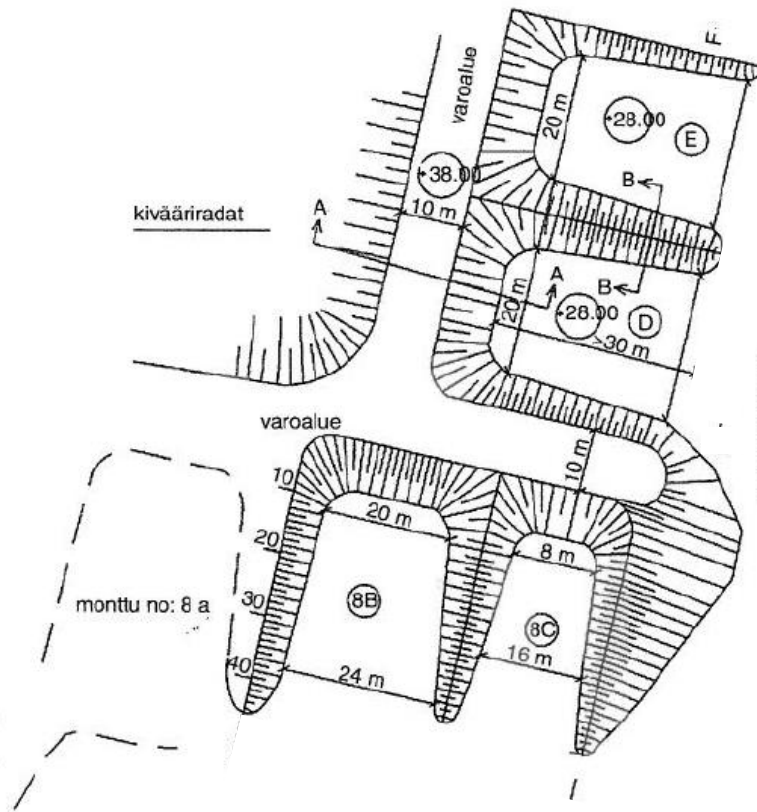
Level I	3	40	10	Seuran sisäinen
Level II	6	80	50	Seurojen välinen
Level III	12	150	100	SM/kv-avoin
Level IV	24	200	150	EM
Level V	30	250	250	MM

Haulikko

Level I	3	40	10	Seuran sisäinen
Level II	6	80	50	Seurojen välinen
Level III	12	150	100	SM/kv-avoin
Level IV	24	200	150	EM
Level V	30	250	250	MM

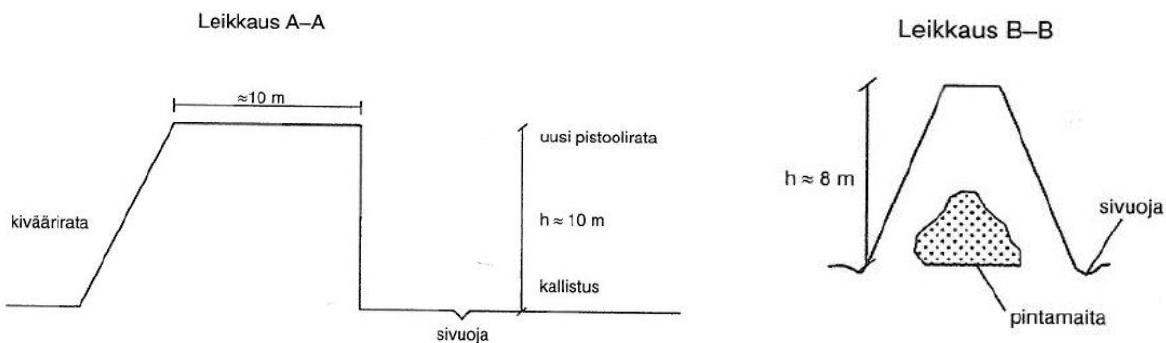
Seuratason kilpailuissa suorituspaikkavaatimukset eivät ole sauroille ylitsepääsemättömiä. SM-kilpailuille sopivia rata-alueita on Suomessa vähemmän ja sitä suuremmille kilpailutapahtumille sopivia rata-alueita on toistaiseksi vain muutama. Harjoittelussa sovelletaan luokitustasoja paikallisten olosuhteiden mukaisesti.

Kuvissa on esimerkki ampumataskusta practical-käyttöön. Sekä meluntorjunnan että kimmokkeiden estämisen takia vallikorkeudet ovat suuria. Takavallin korkeus ampumatasosta on 10 metriä, mahdollisuuksien mukaan sama korkeus jatkuu sivuvalleissa. sivuvalleissa minimikorkeutena kannattaa käyttää 8 metriä.

Työselitys:
 Pintamaat raivataan leikattavilta alueilta pois ja haudataan suojavallin sisään aivan juureen, samalla huomioiden että suojamaata jää pintamaiden päälle vähintään 1,5–2,0 m. Ampumapaikkojen pohjia tehtäessä huomioitava valumavesien laskusuunta ja sivuojat.

Helppokäyttöisyys tarkoittaa ampujien mukavuutta sekä mm. hylsyjen keräämisen helppoutta. Lisäetuna on pehmeämmän nurmipinnan melua torjuva vaikutus. Oikein toteutettuna tällainen ampumataskurakenne mahdollistaa optimaalisen 180 asteen turvasektorin käytön kilpailutapahtumissa.

Kuvatut ampumataskut eivät ole ainoita sovellettavissa olevia ratoja. Esimerkiksi kivääriratojen ja muiden rata-alueiden hyödyntäminen practical-kilpailuja varten on hyvin suunniteltuna mahdollista.

Practical-ammunnan luonne poikkeaa muusta urheiluammunnasta siten, että sitä varten on laadittu omat erityissäännöt, joilla huomioidaan ympäristön tila. Luonnollisesti practical-ammunnassa tulee noudattaa myös yleisiä, kaikille lajeille yhteisiä ympäristösääntöjä ja -määräyksiä.

Minimivaatimuksena voi pitää ampumataskujen pintamaan alle asetettua suodatinkangasta ja/tai valmiutta vaihtaa ampumataskujen pintamaat tietyin väliajoin. Luotiloukkojen rakentamismahdollisuus tulee tutkia ratakohtaisesti. Uusilla radoilla tulee käyttää luotiloukkuja.

Practical-ammunnassa syntyvää jätettä ovat ainakin:

ammutat hylsyt (pistooli, haulikko, kivääri - sekä metalli- että muovijätettä), rikkiammutut pahvitaulut, käytöstä poistetut rata-elementit (puuta ja pinnoitemateriaalia, kuten muovi), muu ampujien eritoten kilpailuihin mukanaan tuoma materiaalia (juomapullot, eväskääreet jne.)

Jätehuoltoa varten ratasuunnittelussa tulee varata keräyspisteet seuraaville jätelaaduille:

muovijäte, paperi- ja pahvijäte, puujäte, sekajäte, aseiden puhdistamisesta syntyvät jätteet

Ilman tilanteessa jokaisella ampumataskulla on omat jäteasiat eri jätelajeja varten. Myös ampumataskujen yhteisiä keräyspisteitä voidaan käyttää, mikäli etäisyydet ovat riittävän lyhyitä jätteiden vaivattomalle viemiselle jätetiesteen.

Itse ampumatoimintaan käytettävän alueen lisäksi suunnittelussa tulee ottaa huomioon myös ns. tukitoiminta-alueet, joita ovat:

toimitsija-alue, kilpailijoiden odotusalue, materiaali-alue (ampuma-asemarakenteiden säilytys, muu materiaali), aseiden testausalue (mikäli on mahdollista järjestää).

Toimitsija-alue on yleensä osa ampuma-aluetta. Eritoten pitkät ampuma-asetat vievät usein melko tarkkaan koko rata-alueen ampumatoiminnan tilan. Onkin syytä varata tilaa toimitsija-alueelle (jossa kilpailun toimitsijat siis oleskelevat). Toimitsija-alueella pitää olla tilaa työskentelypöydälle ja suojakatokselle. Ne voidaan rakentaa myös kiinteiksi rata-alueelle.

Kilpailijoiden odotusalue tarvitaan ainakin kansainvälisesti avoimissa suuremmissa tapahtumissa.

Kuvatut ampumataskut ovat rata-alueeksi ainakin talkootyötä mahdollisimman paljon hyväksi käyttäen yllättävän halpoja. Ne ovat myös yksinkertaisia tehdä ja ylläpitää.

Vaikka itse ampumarata-alue on practical-ammunnassa helppo ja yksinkertainen, kannattaa muistaa, että sen oikeaoppinen ja turvallinen käyttö ei sitä ole. Varsinkin aloittelevat ampujat voivat ajattelemtuuttaan toimia radalla siten, että aiheuttavat vaaraa joko itselleen tai muille. Synny vaaratilanteiden syntymiseen on lajin vapaamuotoisuus, vaikka lajin pariin pääsy edellyttääkin peruskurssin suorittamista.

Tyypillisiä virheitä, joita harjoittelussa voidaan tehdä, on taulujen sijoittelu niin, että siitä aiheutuu kimmokkeita. Toinen merkittävä riskitekijä on metallitaulujen väärä käyttö. Metallitaulut voivat tuottaa ongelmia kahta kautta:

ne sijoitetaan liian lähelle ampujaa (sääntöjen vaatia minimi on 7 metriä), käytetään rikkoontuneita metallitauluja (ampumapinnassa on lommoja, jotka tuottavat kimmokeriskin kohti ampujaa).

Jo radan suunnitteluvaiheessa onkin tärkeää huolehtia rataohjesääntöjen tekemisestä. Eritoten selkeiden ja kattavien turvallisuusmääräysten esilläolo on tärkeää.

Rataohjesääntöihin on syytä asettaa myös kattavat veloitteet rata-alueen siistinä pitämisestä ja rata-alueella olevien jätekeräysastioiden käytöstä.